

23. august 2016

UPA 2016/47

(Naqqiut)

(Siunnersuut 13. februar 2016-imi ullulernerqarsimasoq taarserpaa, siunnersuuteqartoq allannguuteqarpoq)

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 imm. 1 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumuuna saqqummiuppara:

Pisortat ataatsimoortumik allaffissornerisa aaqqissugaanerannut atatillugu naliliinissamut ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Maanna suliaasaasut aallaavigalugit allaffissornerup annertussusaa ataatsimiititaliarsuup nalilersussavaa, suleriaatsit sunniuteqarluarnerusut pilersinnissaannut immikkoortortaqrifiillu suliaasaqrifiillu (sektorit) akimorlugit suleqatigiinnerup pitsanngorsaaviginissaanut periarfissat misissussallugit, kiisalu allatut aaqqissuussinissamut periarfissanik siunnersuuteqarluni. Siunnersuutini tamani inatsisit ingerlatsinermut tunngasut qasukkartinneqannginnissaat aallaaviussaaq. Ataatsimiititaliarsuaq inunnit sektorinit assigiinngitsuneersunit inuttaqassaaq, tassa pisortat sektoriineersut aamma namminersortut sektoriineersut ilaasortat misilittagaqartut amerlaqatigiissallutik. Ataatsimiititaliarsuaq assigiinngissitaartuneersunit ilalius-sanik sulisitaqassaaq, sulininilu ukiut marluk iluanni naammassissallugu. Tamatuma kingorna ataatsimiititaliarsuup innersuussutai Inatsisartuni politikkikkut suliarineqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortat, Múte B. Egede Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut

Inuiaqatigiit allaffissorfigineqarnerisa annertunaarneqarsimanerat aammalu pisortat namminersortunut naleqqiullugu allaffissornerisa inituallaarnerat oqaatigineqartualersimapput. Tamakkualu saniatigut aaqqissugaanitta nunat avannarlernisut aaqqissugaanera isornartorsiorneqartarpoq, massa nunat avannarliit inuttussutsimikkut, nunat atortulersugaanerisigut ilusaasigullu uagutsinniit allaanerulluinnartut. Tamakkualu pitsanngoriaasissanut allannguutissanullu suli periarfissaqartoq isumaqalersippaatigut.

Akerliatigulli inatsisit ingerlatsinermut tunngasut malitagut allanngujuissutsimik aaqqissuussamullu tatiginnissinnaanitsinnik kinguneqarmata puigussanngilarput. Taamatuttaaq nunanut millionilippassuarnut inulinnut naleqqiullugu innuttaasunut 56.000-iusunut inatsimmut piareersaatit sukkaneruneq ajornerat puigussanngilarput.

Allaffissornerput pillugu politikkikkut oqallittuarnerput kinguneqartittariaqalerparput. Atagu isummersuutininik allanik oqallinnitsinni aallaavigisinnaasatsinnik periarta. Pisaq ima piumentaasigivoq sukumiisumik suliareqqaartinnagu aalajangiivigisinnaanatigu – suliaasamullu tassunga ataatsimiititaliarsuaq tulluurtuuvuq. Isumarput naapertorlugu ataatsimiititaliarsuaq assigiinngissitaartunik inuttaqartariaqarpoq allaffissornerullu avataaneersunit aamma ilaasortaqaqartariaqarluni. Ullut tamarluinnaasa allaffinni sulisorpassuit ataqqigaluarlutigit,

namminneq suliamik iluanni eqqarsaatinik nutaanik takujuminaatsitsisinnaapput. Assersuutigalugu naalakkersuisoqarfimmi pisortasup suliaqarfimmi siunissami atorunnaarsinneqarnissaanik allatorluinnarluunniit aqqissuunneqarnissaanik eqqarsarnissaq ajornakusoortissavaa. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliarsuup assigiinngissitaartumik inuttalimmik ilaliussamik sulisitaqarnissaa, fólgegruppeqarnissaa, takorloorparput. Atorfilittaasinnaapput, ilisimatuut, politikikkut partiit, ingerlatsivinni pisortat, ilinniagaqartut inuillu allat nutaanik pilersitsisinnaasut. Suliassap isumaginissaa ukiunit marlunniit sivisunerusariaqanngilaq, taamaasillunilu ataatsimiititaliarsuaq 2018-imi ukiakkut ataatsimiinnermi isumaliutissiisummik saqqummiussisinnaassaaq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissorinikkullu kingunerisassat

Suliassat aalajangersarnerat ataatsimiititaliarsuarmilu ilaliussatullu sulisitassap ilaasortasaaanik toqqaanissaq aningaasaliissutaareersut iluanni isumagineqarsinnaapput. Ataatsimiititaliarsuup allaffissorneranut siunnersorterpassuit avaataaniittut arlaat suliakkersinnaavarput. Tamanna soorunami akisunerulersitsissaaq, taamaattorli suliap ingerlanerani nutaanik eqqarsaatersornissamut peqataasinnaapput. Ataatsimiititaliarsuarmut aningaasartuutit ukiuni marlunni ukiumut 2 mio. kr.-it naammassapput.

Namminersorluni inuussutissarsiuqarnermut aningaasatigut allaffissorinikkullu kingunerisassat

Piffissaq qaninneq eqqarsaatigalugu soqanngilaq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu allaffissorineq eqaannerusumik aqqissuussaq anguneqarsinnaassaaq, tamannalu namminersortunut aamma iluaqutaasinnaavoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissorinikkullu kingunerisassat

Piffissaq qaninneq eqqarsaatigalugu soqanngilaq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu allaffissorineq eqaannerusumik aqqissuussaq anguneqarsinnaassaaq, tamannalu innuttaasunut aamma iluaqutaasinnaavoq